

Kansen voor christelijke politiek

tekst Gerard Vroegindewéij
beeld Patrick Post, Anne-Paul Roukema, RD

Haalt de christelijke politiek 2020? Opiniemakers tonen zich sinds de Kamerverkiezingen van 2010 en 2012, waarbij het CDA 28 van de 41 zetels verloor, pessimistisch. De EO organiseert volgende week een symposium over de teloorgang. Op deze pagina geven Pieter Jan Dijkman, hoofdredacteur van ChristenDemocratische Verkenningen, Wouter Beekers, directeur van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie, en Ton van der Schans, SGP-ideoloog, hun opinie. Zij denken in kansen, niet in bedreigingen.

Dijkman: Vasthouden aan eigen verhaal

Hoe definieert u christelijke politiek?

„Christelijke politiek zie ik als een levenspraktijk, als een heilzame manier om de deugden uit de christelijke traditie in het publieke leven na te leven. In die zin vindt christelijk politiek niet alleen in de Tweede Kamer of de gemeenteraadszaal plaats, maar ook en vooral in de samenleving zelf.

CDA'ers spreken liever van christendemocratische politiek: christendemocratie als schakel tussen christelijk en politiek. Ik ben zuinig op de term christelijk. De sfeer van het geloof en de kerk is een hele andere dan die van de politiek. Christelijk is voor mij volgelving van Christus zijn. In de politiek gaat het om macht. Het zou strijdig zijn met het aardse, tijdelijke karakter van politiek om vergaande geloofs-idealen als norm aan de samenleving op te leggen.”

Wat heeft christelijke politiek Nederland opgeleverd?

De manier waarop de christelijke politiek in de negentiende eeuw ruimte heeft gemaakt voor verschil en pluriformiteit – tot in het onderwijsbestel toe – is van grote betekenis geweest. Abraham Kuyper heeft een christelijk en eigentijds tolerantiebegrrip ontwikkeld. Iedereen kreeg toegang tot het publieke domein. Daar zat de christelijke gedachte achter dat alle mensen voor God gelijk zijn en dat we niet op Gods oordeel vooruit moeten lopen.”

Is het belangrijk dat christelijke partijen ook in de toekomst invloed hebben?

„Jazeker. Hoe meer nadruk er komt op de toepassing van wetenschap, technologie en schaalvergroting, hoe belangrijker vragen naar de oorsprong, het doel en de waardigheid van de mens worden.”

Wat vindt u van de verdeeldheid tussen de christelijke politieke partijen?

„Verdeeldheid is een te negatieve term. De christelijke partijen hanteren verschillende modellen om het christelijke met het politieke te verbinden. En er zijn politieke verschillen natuurlijk. In kwesties die ertoe doen, zoals de ruimte voor religieuze minderheden, moeten ze elkaar tot een hand en voet zijn.”

Is het concept van christelijke politiek anno 2013 achterhaald?

„De vanzelfsprekendheid is voorbij. Ik denk dat een bepaalde vorm van christelijke politiek, namelijk beginselpolitiek, achterhaald is. Dat is een negentiende-eeuws concept en gaat uit van de verouderde gedachte dat politici het Evangelie in de samenleving brengen. De politiek is anno nu geen vormgever van de samenleving; ze is er een verlengstuk van.”

Welk politiek-filosofisch antwoord hebben christelijke partijen op de maatschappelijke onderstromen die Nederland op dit moment in hun greep houden?

„Het christelijk mensbeeld laat zich niet vangen in een links-rechtschema. Wij zijn elkaar gegeven tot verantwoordelijke wezens. Tegen die achtergrond vraagt christelijke politiek om een gevecht tegen een liberale ik-gerichte cultuur, tegen een progressief staats- en utopiedenken en tegen een politiek waarin mensen slechts instrumenten zijn.”

Hoe kunnen christelijke politieke partijen hun aantrekkelijkheid voor kiezers vergroten?

„Door eenvoudigweg vast te houden aan hun eigen verhaal en door cultuurkritisch te durven zijn. De C in de partijnaam is niet direct een voordeel, maar het hoeft ook geen nadeel te zijn. Oud-CDA-leider Balkenende, die blij gaf van zijn geloof, heeft dat wel bewezen. Authenticiteit is aantrekkelijk.”

Hoeveel ruimte is er in 2020 voor christelijke politiek?

„Ik ben niet zo somber. Seculiere kranten schrijven al maanden positief over de nieuwe paus omdat hij niet de leer uitlegt, maar laat zien hoe hij met mensen omgaat. Christelijke partijen hebben toekomst als ze de navolging van christelijke deugden als vertrouwen en vergeven centraal stellen. Zelfs als politieke instituties verdwijnen, blijven er mogelijkheden om als christen present te zijn in de samenleving. Niet achter iedere boom schuilt een seculiere bedreiging.”